

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

דיון פלילי - 62306

תאריך עדכון אחרון 25-02-2014

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: משפטים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר חיה זנדברג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: hsandbrg@netvision.net.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 1530-1630

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יקנה לתלמידים את יסודות סדרי הדין הפליליים. הקורס מהווה קורס יסוד והוא יקנה כלים בסיסיים להתמצאות עיונית ופרקטית בתחום.

מטרות הקורס:

הקורס יקנה לתלמידים את יסודות סדרי הדין הפליליים. הקורס מהווה קורס יסוד והוא יקנה כלים בסיסיים להתמצאות עיונית ופרקטית בתחום.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לנתח סוגיות משפטיות בתחום סדר הדין הפלילי
2. לפרש את החוק וליישמו באירועים נתונים
3. להעריך את עקרונות היסוד של סדר הדין הפלילי.
4. להמחיש ולתרגל פתרונות לבעיות נפוצות ביישום סדר הדין הפלילי בחיי המשפט היומיומיים
5. להשקיף במבט ביקורתי על החוק ועל הפרקטיקה הנוהגת

דרישות נוכחות (%) :

קיימת חובת נוכחות

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבוא והיבטים חוקתיים; החקירה - פתיחתה של חקירה משטרתית וסמכויות החקירה הכלליות; זכות השתיקה והזכות לסנגור בשלב החקירה; עיכוב ומעצר לצורך חקירה - עיכוב, מעצר ראשוני, החובה להודיע סיבת המעצר, שימוש בכוח לביצוע המעצר, הארכת מעצר ("מעצר ימים"); חיפוש, תפיסה וכניסה לחצרים, חיפוש בגוף; העמדה לדין - ההחלטה להעמיד לדין, קובלנה פלילית, מעצר עד תום ההליכים (לאחר כתב אישום); המשפט - סמכות עניינית וצירוף נאשמים ואישומים, הזכות לסנגור במשפט, עיון בחומר חקירה, פסלות שופט, "סיכון כפול", התיישנות, הסדרי טיעון, נוכחות בעלי הדין, "הגנה מן הצדק", פומביות הדיון, "אין להשיב לאשמה"; משפט חוזר.

חומר חובה לקריאה:

מבוא והיבטים חוקתיים

1. מבוא והיבטים חוקתיים

חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו.

חוק סדר הדין הפלילי, [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 [להלן: "חסי"פ"] סעיפים: 3, 167, 184, 215, 238.

חוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001, סעיפים 16-20, 7, 6, 3, 1.
חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה, תשס"ד 2004.
ע"פ 1/48 סילווסטר נ' היועמ"ש, פ"ד א 5, עמודים 18-19.
דנ"פ 2316/95 גנימאת נ' מ"י, פ"ד מט (4) 586

שלב החקירה

2. פתיחתה של חקירה משטרתית וסמכויות החקירה הכלליות
פקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971, סעיף 3.
חוק סדר הדין הפלילי, סעיפים 2, 58-59, א, 65-64.
פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), 1927, סעיף 2.
חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב-2002.
בג"צ 1113/07 צדוק נ' משטרת ישראל, פסק-דין מיום 1.9.08.
בג"צ 4054/95, 5100/94 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נ' ממשלת ישראל פ"ד נג (4) 817, 839-830.

3. זכות השתיקה והזכות לסנגור בשלב החקירה
פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), סעיף 2(2).
חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996, סעיפים 28, 32, 34-36.
חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, סעיפים 266, 267.
פקודת הראיות, [נוסח חדש], התשל"א-1971, סעיפים 47, 52.
חוק הסניגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995, סעיף 19.
חוק לשכת עורכי-הדין, התשכ"א-1961, סעיף 22.
ע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי, פסק-דין מיום 4.5.06, פסקאות 14-17 לפסק-הדין של השופטת ביניש.
ע"פ 1301/06 עזבון המנוח יוני אלזם ז"ל נ' מ"י, פסק-דין מיום 22.6.09, פסקאות 24-25 לפסק-דינו של השופט לוי; פסקי-הדין של השופטים חיות ודנציגר.
בג"צ 3412/91 סופיאן נ' מפקד כוחות צה"ל באזור חבל עזה פ"ד מז (2) 843.
ע"פ 5203/98 חסון נ' מ"י פ"ד נו (3) 274, פסקה 7 לפסק-הדין של השופטת נאור.
ע"פ 8974/07 הונצ'אן לין נ' מדינת ישראל, פסק-דין מיום 3.11.10, פסקאות כ-כח לפסק-הדין.
ע"פ 6504/10 פרחאן נ' מ"י, פסק-דין מיום 2.10.2013, פסקאות צט-קו לפסק-הדין.

4. עיכוב ומעצר לצורך חקירה

(א) עיכוב

חוק המעצרים, סעיפים 66-75.
המ' 44/72 שמשי נ' מ"י, פ"ד כו (1) 654.
בג"צ 465/75 דגני נ' שר המשטרה, פ"ד ל (1) 337, פסקאות 1, 21.
(ב) מעצר ראשוני
חוק המעצרים, סעיפים 12-20.
בג"צ 465/75 דגני נ' שר המשטרה, פ"ד ל (1) 337, פסקאות 8-10.
ע"פ 6545/06 בוחבוט נ' מ"י, פסק-דין מיום 14.6.2007.
ח' זנדברג פירוש לחוק המעצרים (תשס"א) 147-167.

(ג) החובה להודיע סיבת המעצר
חוק המעצרים, סעיפים 5, 24.
פקודת המשטרה, סעיף 5א'.
ע"פ 40/56 היועמ"ש נ' אלברט קדושים, פ"ד י 973.
ע"פ 360/77 קנוש נ' מ"י, פ"ד לא (3) 362.
ד"נ 5/83 מ"י נ' סוויסה, פ"ד לח (4) 701, פסקאות 1, 6 לפסק-דינו של השופט אלון .

(ד) שימוש בכוח לביצוע המעצר
פסד"פ, סעיפים 19-20.
חוק העונשין, סעיפים 263, 275-273.
ע"פ 57/53 גולד נ' הי"מ, פ"ד ז 1126.
ע"פ 69/61 עובדיה נ' הי"מ, פ"ד טו 2114.
ע"פ 486/88 אנקונינה נ' התובע הצבאי הראשי, פ"ד מד (2) 353.

(ה) הארכת מעצר ("מעצר ימים")
חוק המעצרים, סעיפים 12-20, 59, 62.
בש"פ 6350/97 זאב רוזנשטיין נ' מ"י, תק-על 97 (3) 123.
בש"פ 5492/98 ברונסון נ' מ"י, פ"ד נב (4) 116.
בש"פ 4455/00 מ"י נ' בדווי ואח', פ"ד נד (4) 794.
בש"פ 11109/03 שקארנה נ' מ"י, פ"ד נח (2) 350.
בש"פ 8823/07 פלוני נ' מ"י, החלטה מיום 11.2.10.
ח' זנדברג "הליכי חקירה שלא ניתן לקיימם אלא במעצר" הפרקליט מד (התש"ס) 587.

5. חיפוש, תפיסה וכניסה לחצרים
פסד"פ, סעיפים 23-32, 45.
חסד"פ, סעיף 26.
חוק המעצרים, סעיפים 69, 71.
ע"פ 522/78 בירמן נ' מ"י, פ"ד לג (3) 326.

6. חיפוש בגוף
חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), תשנ"ו - 1996 (להלן - "חוק החיפוש").
פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב - 1971, סעיפים 5, 95א - 95ב.
חוק המעצרים, סעיף 69.
פסד"פ, סעיפים 22, 29.
בג"צ 355/79 קטלן נ' שב"ס, פ"ד לד (3) 294.
בש"פ 2145/92 מ"י נ' גואטה, פ"ד מו (5) 704.
ע"פ 1641/04 לאוניד לזון נ' מ"י, פ"ד נט (3) 785.
רע"פ 10141/09 בן חיים נ' מ"י, פסק-דין מיום 6.3.12.

שלב ההעמדה לדין
7. ההחלטה להעמיד לדין
חסד"פ, סעיפים 11-12, 60-67, 231-232.
בג"צ 2534/97 ח"כ יונה יהב ואח' נ' פרקליטת המדינה, פ"ד נא (3) 1, פסקאות 1-8 לפסק-הדין של השופט גולדברג, פסק הדין של השופט דורנר.

בג"צ 935/89 גנור ו- 2 אח' נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מד (2) 485, פסקאות 31-24 לפסק הדין של השופט ברק.

בג"צ 5699/07 פלונית (א) נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח', פ"ד סב (3) 550, פסקאות 42-37 לפסק דינו של השופט אדמונד לוי; פסקה 26 לפסק דינה של הנשיאה ביניש; פסקאות 30-12, 41-38, 75-70 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה.

8. קובלנה פלילית

חסד"פ, סעיפים 73-68.

סעיף 8 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965.

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 67) (ביטול קובלנה), התשע"א-2011, ה"ח 1552.

בג"צ 4957/08 שורת הדין - Center Law Israel נ' י"מ, פסק-דין מיום 17.10.10.

9. מעצר עד תום ההליכים (לאחר כתב אישום)

חוק המעצרים, סעיפים 21, 63-60.

בש"פ 8087/95 זאדה נ' מ"י, פ"ד נ (2) 133.

דנ"פ 2316/95 גנימאת נ' מ"י, פ"ד מט (4) 586.

שלב המשפט

10. סמכות עניינית וצירוף נאשמים ואישומים

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, סעיפים 37, 40, 47, 51, תוספת ראשונה, תוספת שנייה.

חסד"פ, סעיפים 85-90, 155.

ע"פ 866/95 סוסן נ' מ"י, פ"ד נ (1) 793.

ע"פ 5937/12 טובול נ' מ"י, פסק-דין מיום 21.10.2013.

11. הזכות לסנגור במשפט

חסד"פ, סעיפים 13-20.

חוק הסניגוריה הציבורית, סעיפים 14, 16, 18.

צו הסניגוריה הציבורית (ייצוג נאשמים מחוסרי אמצעים), התשנ"ו-1996.

ע"פ 10067/08 הסניגוריה הציבורית נ' אוחיון, תק-על 08 (4) 2531.

ע"פ 816/10 גולד נ' מ"י, פסק-דין מיום 3.9.2012, פסקאות 8-23 לפסק-הדין.

12. עיון בחומר חקירה

חסד"פ, סעיפים 74-84, 152.

פקודת הראיות, סעיפים 44-46.

בג"צ 233/85 אל הזייל נ' משטרת ישראל, פ"ד לט (4) 124.

ע"פ 1152/91 סיקסיק נ' מ"י, פ"ד מו (5) 8.

בג"צ 1885/91 צוברי נ' פרקליטות מחוז תל-אביב, פ"ד מה (3) 630.

בש"פ 6695/11 מ"י נ' פלוני (החלטה מיום 27.9.2011).

ח' זנדברג "על זכות העיון בחומר חקירה" המשפט גיליון 18 (יוני 2004).

13. פסלות שופט

חסד"פ, סעיפים 146-149, 209.

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984, סעיף 77א.

ח' זנדברג "פסלות שופט בהליך פלילי" מגמות בדיני ראיות ובסדר הדין הפלילי – אסופת מאמרים לכבודו של פרופסור אליהו הרנון (ע' הורוויץ ומ' קרמניצר, עורכים, המכון למחקרי חקיקה של האוניברסיטה העברית ונבו, התש"ע) 343.

14. "סיכון כפול"

חסד"פ, סעיפים 5, 186.

ע"פ 132/57 נכט נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד יא (3) 1544, עמ' 1550-1551.

ע"פ 244/73 רבר נ' מ"י, פ"ד כח (1) 798.

דנ"פ 532/93 מנינג נ' הי"מ, פ"ד מז (4) 25.

נ' זלצמן "השתק פלוגתא בהליך פלילי" עיוני משפט יח (1) 19.

15. התיישנות

חסד"פ, סעיפים 9-10, 94א (ג), 225א.

בג"צ 6972/96 התנועה למען איכות השלטון נ' י"מ, פ"ד נא (2) 757.

בג"צ 162/80 פלוני נ' בית הדין הצבאי המיוחד ואח', פ"ד לה (1) 292.

16. הסדרי טיעון

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מספר 19) (הסדרי טיעון), התשנ"ה - 1995.

בג"צ 5699/07 פלונית (א) נ' י"מ, פסק-דין מיום 26.2.08.

א' גזל "הסדרי טיעון ובעיית החף" משפטים לה (תשס"ה) 1.

17. נוכחות בעלי הדין

חסד"פ, סעיפים 126-133, 208, 208א.

בג"צ 7357/95; 1479/96 המפרים נ' מ"י, פ"ד נ (2) 769.

ע"פ 1632/95 עוזי משולם ואח' נ. מ"י, פ"ד מ"ט (5) 534.

18. "הגנה מן הצדק"

ע"פ 2910/94 ארנסט יפת נ' מ"י, פ"ד נ (2), פסקאות 13-1, 151-189 לפסק דינו של השופט לזין.

בג"צ 1563/96 עו"ד כץ נ' היועמ"ש, פ"ד נה (1) 529.

ע"פ 3372/11 קצב נ' מ"י, פסק-דין מיום 10.11.11, פסקאות 381-405 לפסק הדין.

ע"פ 6328/12 מ"י נ' פולדי פרץ, פסק-דין מיום 10.9.13.

19. פומביות הדיון

חוק בתי-המשפט, סעיפים 68-71, 74.

חוק יסוד: השפיטה, סעיף 3.

ע"פ 353/88 וילנר נ' מ"י, פ"ד מה (2) 444.

בג"צ 4841/04 מחג'אנה נ' בית המשפט המחוזי בחיפה, תק-על 04 (2) 3304.

20. "אין להשיב לאשמה"

חסד"פ, סעיף 158.

בש"פ 825/98 מ"י נ' דחלה, פ"ד נ"ב (1) 625, 629-632.

בש"פ 153/95 רחאל נ' מ"י, פ"ד מט (2) 221.

משפט חוזר

21. משפט חוזר

חוק בתי המשפט, סעיפים 30-32.

מ"ח 7929/96 כוזלי ואח' נ' מ"י, פ"ד נג (1) 529.

מ"ח 3032/99 ברנס נ' מ"י, פ"ד נו (3) 354.

מ"ח 8483/00 דרעי נ' מ"י, פ"ד נז (4) 253.

חומר לקריאה נוספת:

מבוא והיבטים חוקתיים

1. מבוא והיבטים חוקתיים

בג"ץ 6055/95 שגיא צמח נ' שר הבטחון, פ"ד נג (5) 241.

מ' קרמניצר "התאמת ההליך הפלילי למטרה של גילוי האמת, או האם לא הגיעה העת לסיים את עונת המשחקים", משפטים יז 475.

שלב החקירה

2. פתיחתה של חקירה משטרתית וסמכויות החקירה הכלליות

בש"פ 2735/09 פלונית נ' מ"י, החלטה מיום 17.5.2009.

פקודה מס' 14.01.01 של המטה הארצי, משטרת ישראל בעניין "הטיפול בתלונה ובתיק חקירה".

פקודה מס' 05.03.01 של מפכ"ל המשטרה בעניין "הטיפול בתלונה ובתיק חקירה".

בג"ץ 1266/11 סוויטי נ' י"מ, פסק-דין מיום 21.10.2012.

בג"ץ 1265/11 הוועד הציבורי נגד עינויים נ' י"מ, פסק-דין מיום 6.8.2012.

ע"פ 4245/13 ג'רבאן נ' מ"י, פסק-דין מיום 1.8.2013, פסקה 18 לפסק-הדין.

רע"פ 7153/99 אלגד נ' מ"י, פ"ד נה (5) 729, פסקה 8 לפסק-הדין.

3. זכות השתיקה והזכות לסנגור בשלב החקירה

דנ"פ 5852/10 מ"י נ' שמש, פסק-דין מיום 9.1.2012.

Miranda v. Arizona 384 U.S. 436 (1966).

4. עיכוב ומעצר לצורך חקירה

(א) עיכוב

ע"פ 325/84 אברג'יל נ' מ"י, פ"ד לח (3) 365, פסקאות 3-4 לפסק-דינו של השופט לוין.

(ב) מעצר ראשוני

בש"פ 6350/97 זאב רוזנשטיין נ' מ"י, תק-על 97 (3) 123.

(ג) החובה להודיע סיבת המעצר

ע"פ 333/10 סרנקו נ' מ"י, פורסם בנבו.

(ד) שימוש בכוח לביצוע המעצר

(ה) הארכת מעצר ("מעצר ימים")
ח' זנדברג "חיסוי ראיות בשלב המעצר לצרכי חקירה" מחקרי משפט טו (התש"ס) 457.

5. חיפוש, תפיסה וכניסה לחצרים
רע"פ 10141/09 בן חיים נ' מ"י, פסק-דין מיום 6.3.12.
בש"פ 1636/13 קאניאוונג נ' מ"י, החלטה מיום 24.3.2013.
ע"פ 78/89 אפנג'ר נ' מ"י, פ"ד לג(3) 141.

6. חיפוש בגוף
ד"נ 9/83 בית דין צבאי לערעורים נ' ועקנין, פ"ד מב(3) 837.
ע"פ 4988/08 איתן פרחי נ' מ"י, פסק-דין מיום 1.8.11.
ד' מנשה "על העדר הסמכות לשימוש בכוח לצורך חיפוש פנימי", משפט וממשל ו (התשס"ג) 619.
שלב ההעמדה לדין
7. ההחלטה להעמיד לדין
מ' קרמינצר "תפקידו של התובע בהליך הפלילי", פלילים ה 2 (תשנ"ז) 173.
רע"פ 5629/13 פלאח נ' הוועדה המקומית, החלטה מיום 15.10.13.

8. קובלנה פלילית
בש"פ 3503/91 שוברט נ' צפריר, פ"ד מו(4) 136.
ע"פ 2124/91 רון נ' כור תעשיות בע"מ, פ"ד מז(5) 289.

9. מעצר עד תום ההליכים (לאחר כתב אישום)
ח' זנדברג, פירוש לחוק המעצרים (ירושלים, תשס"א) 11-15.
ח' זנדברג "חומרת העבירה כעילת מעצר - האמנם סוף הדרך?" משפטים לא (תשס"א), 335-323, 340-339

שלב המשפט
10. סמכות עניינית וצירוף נאשמים ואישומים
ח' זנדברג, זכויות נאשמים: הזכות למשפט נפרד (תשס"א), פרק 7, עמ' 93 - 116.
בג"צ 243/80 מדז'נסקי נ' בית הדין הצבאי לערעורים, פ"ד לה(1) 67.

11. הזכות לסנגור במשפט
ד' ביין "חוק הסניגוריה הציבורית", משפטים כ"ט (תשנ"ח) 481.
ע"פ 307/72 עמיאל נ' מ"י, פ"ד כח(1) 622.
ע"פ 406/78 בשירי נ' מ"י, פ"ד לד(3) 393, פסקה 25 לפסק-הדין.
ע"פ 5889/01 נחום נ' מ"י, פ"ד נט(5) 817.
ע"פ 7335/05 הסנגוריה הציבורית נ' מ"י, פ"ד ס(2) 346.
בג"ץ 3823/99 האגודה לזכויות האזרח נ' שר המשפטים, החלטה מיום 23.6.2005.
מ"ח 7929/96 קוזלי נ' מ"י, פ"ד נג(1) 529.
ע"פ 8868/11 בגימוב נ' מ"י, פסק-דין מיום 23.8.2012.

12. עיון בחומר חקירה

13. פסלות שופט

14. "סיכון כפול"

15. התיישנות

חסד"פ, סעיפים 9-10, 94א(ג), 225א.

בג"צ 6972/96 התנועה למען איכות השלטון נ' י"מ, פ"ד נא (2) 757.
בג"צ 162/80 פלוני נ' בית הדין הצבאי המיוחד ואח', פ"ד לה (1) 292.

16. הסדרי טיעון

17. נוכחות בעלי הדין

א' סטרשנוב "שפיטת הנאשם בהעדרו", המשפט ה (תשס"א) 201.

18. "הגנה מן הצדק"

מ' לוי "עוד על מהות ההגנה מן הצדק ועל המבחן לקבלתה - הערות, ביקורת והצעה למבחן חלופי"
המשפט י (התשס"ה) 80.

19. פומביות הדיון

20. "אין להשיב לאשמה"

ע"פ 28/49 זרקא נ' הי"מ, פד"י ד 504.

21. משפט חוזר

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 85 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 15 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: